

СПІВПРАЦЯ ІЗ РОБОТОДАВЦЯМИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Оксана Кравченко

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

okskravchenko@ukr.net

У стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти від травня 2015 р. зазначено, що заклади вищої освіти самостійно розбудовують власну систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Заклади повинні виробити політику щодо забезпечення якості, яка є публічною і складає частину їх стратегічного менеджменту. Внутрішні стейкхолдери повинні розробляти і втілювати цю політику через відповідні структури і процеси, залучаючи до цього зовнішніх стейкхолдерів.

Ці Стандарти ґрунтуються на таких чотирьох принципах забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти: заклади освіти несуть первинну відповідальність за якість вищої освіти, що надається; забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, освітніх програм і здобувачів вищої освіти; забезпечення якості сприяє розвитку культури якості; забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства.

Згідно Закону України «Про освіту» (2017) серед засад державної політики у сфері освіти та принципів освітньої діяльності визначено забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності та інтеграція з ринком праці.

Згідно стаття 52 Закону України «Про вищу освіту» (2014) учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти є:

- 1) наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- 2) здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються у закладах вищої освіти;
- 3) фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах;
- 4) інші працівники закладів вищої освіти.

До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці.

Серед цілей Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр. є «Створення механізму співпраці між системою вищої освіти та ринком праці», що передбачає залучення роботодавців до розроблення і оцінювання освітніх програм, посилення їх співпраці із закладами вищої освіти у підготовці фахівців, виконанні спільних досліджень, розробка та запровадження механізму врахування інтересів роботодавців, потреб регіональних ринків праці при формуванні державного та регіонального замовлень на підготовку фахівців.

Задля посилення практикоорієнтованої складової в освітньому процесі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та врахування потреб ринку праці створена Рада роботодавців, метою діяльності якої є забезпечення високої професійної підготовки фахівців на основі комплексного співробітництва

факультету із зацікавленими підприємствами і організаціями – провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, практичного досвіду, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів. Серед напрямів роботи Ради є: участь у вдосконаленні освітніх програм; здійснення практичної підготовки здобувачів вищої освіти; проведення спільних науково-практичних конференцій, круглих столів, симпозіумів; читання гостьових лекцій; залучення до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти тощо.

Вважаємо інноваційною і ефективною формою співпраці із роботодавцями – фахові засідання з обговорення змісту освітніх програм, під час яких надаються пропозиції згідно практичних потреб, вивчаються зміни і доповнення до чинних нормативних документів, визначаються шляхи подальшого удосконалення підготовки фахівців.

З метою залучення роботодавців до усіх процесів забезпечення якості освітніх програм проводяться систематичні опитування. Кожного навчального року роботодавцям пропонується пройти опитування «Опитування роботодавців щодо потреб ринку праці та співпраці», з метою організації освітнього процесу університету відповідно до сучасних вимог і забезпечення якісної професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Висловлені побажання використовуються для удосконалення якості освітніх послуг, що надаються університетом.

Опитані роботодавці вважають, що в системі вищої освіти потрібно провести такі зміни, щоб набуті навички і компетентності випускників відповідали потребам сучасного ринку праці:

- 70 % опитаних вважають, що система освіти повинна готувати більш практично підготовлених фахівців;
- 10 % вважають, що ЗВО повинні більше цікавитись потребами і особливостями ринку праці, новими технологіями;
- 10 % зазначили, що наявність постійного двостороннього зв'язку між роботодавцями та ЗВО, обмін потребами;
- 10 % підвищити рівень ефективності проходження студентами практик.

Роботодавці відзначили, які навички/компетенції/кваліфікації вони очікують від випускника факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Зокрема очікують: соціально-емоційну компетентність; навички психологічної діяльності та соціальної сфери; випускники мають бути з розвинутою емпатією та високим розумінням своєї справи; стратегічним мисленням; вміння приймати рішення, будувати стратегії та реалізувати їх; наполегливість, компетентність та професіоналізм.

Роботодавцям було запропоновано подати свої пропозиції або зауваження щодо співпраці з факультетом. Так, опитані роботодавці зазначили, що співпрацею дуже задоволені; влаштовує та форма співпраці, яка проводиться наразі; цікавить співпраця в сфері реабілітації людей з інвалідністю та Захисників, розробка сучасних практичних матеріалів, технологій та інструментів.

Таким чином, результати опитування засвідчили важливість участі роботодавців у вдосконаленні якості освітніх програм та організації освітнього процесу у ЗВО.

Результати опитування роботодавців обговорюються на засіданнях вченої ради, засідання кафедри, засідання студентської ради та висвітлюється на сайті факультеті. Під час обговорення результатів опитування було окреслено шляхи вдосконалення якості освітнього процесу та подано такі рекомендації: продовжувати практику співпраці з роботодавцями та розширювати форми такої співпраці; продовжувати залучати роботодавців до процесу перегляду та оновлення освітніх програм; організовувати зустрічі роботодавців зі здобувачами вищої освіти, з науково-педагогічними працівниками з метою ознайомлення зі специфікою їхньої роботи та з потребами ринку праці; результати опитувань роботодавців врахувати при організації освітнього процесу, зокрема, при викладанні ОК враховувати можливості набуття «soft skills», необхідних для практичної діяльності; результати опитувань врахувати при перегляді та оновленні освітніх програм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Факультет соціальної та психологічної освіти. Уманський державний педагогічний університету імені Павла тичини : офіційний сайт. URL: <https://fspu.udpu.edu.ua/>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ В ЦЕНТРАХ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ

Наталія Сайко

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
natsayko@gmail.com*

Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників постійно удосконалюється відповідно до потреб суспільства. Зараз є необхідним розробити зміст та сформувані професійну готовність соціальних працівників до роботи у центрах життєстійкості, які створені для підтримки психічного здоров'я населення та зниження рівня тривожності в суспільстві.

З цією метою варто конкретизувати поняття «життєстійкість» та розглянути функції соціальних працівників відповідно до призначення таких центрів.

У науковій літературі поняття «життєстійкості» пов'язано з американським психологом С. Мадді, який пояснював його з точки зору психічного здоров'я особистості, уміння долати стресові ситуації [7].

Західні вчені А. Мастін і Дж. Поуел під життєстійкістю розуміється здатність людини протистояти стресам, життєвим труднощам та виділяють наступні фактори, що впливають на життєстійкість особистості:

- ✓ наявність підтримуючих близьких взаєностосунків;
- ✓ підтримуюче соціальне оточення;